

Vestfold og Telemark
FYLKESKOMMUNE

Planprogram for regional kystsoneplan for Vestfold og regional kystsoneplan for Telemark

21/27530-68 Vedtatt av fylkestinget den 14. juni 2022, sak 54/22

14. juni 2022

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	3
1.1. Deling av fylkeskommunen.....	3
1.2. Framdriftsplan	4
1.3. Roller og ansvar	4
1.4. Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2021)	4
1.5. Planområdet	5
2. Hensikten med planarbeidet	5
2.1. Mål for planene	6
2.2. Mål for planprosessen	6
3. Utfordringsbildet	6
4. Evaluering av Regional plan for kystsonen i Vestfold (2014).....	9
5. Kunnskapsgrunnlag	9
6. Oppfølging av FNs bærekraftsmål	10
7. Grensesnitt og oppfølging av andre planer	12
8. Temaer i kystsoneplanene	12
8.1. Kystlandskapet.....	12
8.2. Natur, miljø og klima	13
8.3. Friluftsliv	14
8.4. Kulturminner og kulturmiljø	15
8.5. Byer og steder.....	15
8.6. Næring.....	16
8.7. Infrastruktur og miljøvennlig transport	17
8.8. Sjøarealene	17
8.9. Handlingsprogram	18
9. Gjennomføring av planprosessene.....	18
9.1. Organisering	18
9.2. Politisk behandling.....	20
9.3. Medvirkning.....	20
10. Formelle rammer	21
10.1. Plan- og bygningsloven	21
10.2. Statlige rammer og forventninger	22
10.3. Andre relevante lover	22
10.4. Regionale føringer	22

10.5.Konsekvensutredning 23

1. Innledning

Det skal utarbeides regionale kystsoneplaner for Vestfold og Telemark. I Telemark skal det utarbeides en ny kystsoneplan, mens i Vestfold skal den eksisterende kystsoneplanen revideres. Arbeidet bygger på *Regional plan for kystsonen i Vestfold* (2014) og vedtatt *Planprogram Kystsoneplan for Telemark* (2017). Oppdraget følger av *Regional planstrategi 2020 – 2024 - Å utvikle Vestfold og Telemark – verdiskaping gjennom grønn omstilling* (RPS). Plan- og bygningsloven, *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen*, 2021 (SPR) og FNs bærekraftmål vil bli lagt til grunn for arbeidet.

En hensikt med regionale kystsoneplaner for nye Vestfold fylkeskommune og nye Telemark fylkeskommune er å utarbeide felles føringer for arealbruken i de kystnære områdene, både på land og i sjø og på tvers av kommunegrensene. Kystsoneplanene skal bidra til å tydeliggjøre og utdype *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen* (2021). I den grad det er hensiktsmessig, vil planprosessene bli mest mulig samkjørte.

Dette planprogrammet beskriver hvordan arbeidet med kystsoneplanene skal gjennomføres.

1.1. Deling av fylkeskommunen

Fylkestinget vedtok den 15.2.2022 å søke om å dele fylket. 14. juni 2022 ble det flertall i Stortinget for å dele Vestfold og Telemark fylke. Dermed er det klart at Vestfold fylkeskommune og Telemark fylkeskommune reetableres 1. januar 2024.

Opprinnelig var hensikten å lage en ny, felles kystsoneplan for Vestfold og Telemark. Forslaget til planprogram for en slik felles kystsoneplan var på høring i perioden 1. oktober til 1. desember 2021. 32 høringsinstanser ga uttalelser til planprogrammet. Deling av fylket har endret forutsetningene for planarbeidet.

Fylkeskommunen vil videreføre planarbeidet, men istedenfor en felles regional kystsoneplan for Vestfold og Telemark, satses det på å legge et godt grunnlag for at de to nye fylkene kan utarbeide hver sin regionale plan. Dette planprogrammet søker å legge til rette for dette.

Denne fylkeskommunen vil ta planarbeidet så langt som mulig, fortrinnsvis fram til at plandokument for nye Vestfold fylkeskommune og nye Telemark fylkeskommune foreligger. Høringen og endelig vedtak av de regionale planene overlates til de nye fylkene. En videreføring av arbeidet vil gi de nye fylkene et godt fundament for det videre kystsonearbeidet.

Høringsinstansene ga mange gode, gjennomarbeidede og konstruktive innspill til det planprogrammet som var på høring i 2021. Vi har lagt dette materialet til grunn for den endelige utformingen av planprogrammet. Etter vår vurdering er ikke de foreslåtte endringene i planprogrammet så vesentlige at planprogrammet må legges ut på ny høring.

1.2. Framdriftsplan

De regionale kystsoneplanene er sluttproduktet i en planprosess som innebærer følgende faser:

1. Planprogrammet ferdigstilles og vedtas sommeren 2022.
2. Felles kunnskapsgrunnlag ferdigstilles høsten 2022.
3. Dialogen og samarbeidet om plandokumentene starter høsten 2022 og foregår i 2023.
4. Forslag til regional kystsoneplan for Vestfold og regional kystsoneplan for Telemark med mål, retningslinjer og handlingsprogram overleveres de nye fylkene innen 1.1.2024.
5. Høring og endelig vedtak av de regionale planene overlates til de nye fylkene.

1.3. Roller og ansvar

Det er kommunene som har ansvaret for den kommunale planleggingen etter plan- og bygningsloven. I utgangpunktet er det kommunene som ut fra en helhetsvurdering bestemmer hvordan arealene skal brukes. Derfor er kommunenes arealplanlegging avgjørende for forvaltningen av kystområdene på land og i sjø.

Statsforvalteren skal som fagmyndighet innen landbruk, miljøvern, helse og samfunnssikkerhet sørge for at nasjonale og regionalt viktige interesser blir ivaretatt.

Det er fylkeskommunen som har ansvaret for den regionale planleggingen etter plan- og bygningsloven. Den regionale politikken utvikles blant annet gjennom regionale planer. Fylkestinget er planmyndighet for regionale planer.

Regionale planer er strategiske styringsverktøy og kan forstås som gjensidige forpliktende avtaler mellom berørte parter. Felles kurs og satsingsområder pekes ut, og det legges rammer for utviklingen på tvers av kommunegrensene. Retningslinjene som nedfelles i de regionale planene er en konkretisering av hva som skal gjøres. Et godt samarbeid om planarbeidet både fra politisk og administrativt nivå i fylkeskommunen, berørte kommuner og andre er sentralt for å komme fram til et omforent produkt.

Det er strenge nasjonale krav til forvaltningen av kysten, jf. plan- og bygningslovens §1-8 som omhandler byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen og *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen* fra 2021.

1.4. Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2021)

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen ble revidert i 2021. Planretningslinjene gjelder for landarealene i 100-metersbeltet langs sjøen, men planleggingen bør skje helhetlig slik at det blir god sammenheng mellom arealbruken i 100-metersbeltet, i sjøen og på landområdene bak 100-metersbeltet, jf. kap. 2 Virkeområde.

Planretningslinjene deler landet inn i tre soner med ulike føringer tilpasset utbyggingspress og behovet for vern av de interessene som skal ivaretas i 100-metersbeltet langs sjøen. Alle kystkommunene i Vestfold og Telemark tilhører Oslofjordregionen, og ligger i sone 1. Sone 1 er den

strengeste sonen og i den sonen der byggeforbudet i 100-metersbeltet skal praktiseres strengt i planleggingen.

Ifølge Kap. 5 skal:

- Kommunene legge planretningslinjene til grunn for planleggingen og ved behandling av dispensasjonssøknader.
- Fylkeskommunene legge planretningslinjene til grunn i den regionale planleggingen.
- Statsforvalteren og fylkeskommunene legge planretningslinjene til grunn ved sin medvirkning i det kommunale planarbeidet og når de blir forelagt dispensasjonssøknader.

Videre kan statlige- og regionale myndigheter fremme innsigelse til planer som er i strid med planretningslinjene når motstriden innebærer at nasjonale og vesentlig regionale interesser blir tilsidesatt. I vurderingen av om det skal fremmes innsigelse eller ikke, skal det legges stor vekt på det lokale selvstyret. Regionale myndigheter bør utarbeide regionale planer for å sikre en helhetlig tilnærming til 100-meters beltet på tvers av kommunegrensene.

De regionale kystsoneplanene skal ivareta og tydeliggjøre de nasjonale hensynene som følger av planretningslinjene. Ifølge planretningslinjene skal arealplanleggingen ta særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser i 100-metersbeltet og unødvendig bygging langs sjøen skal unngås. De regionale kystsoneplanene vil være verktøy som bidrar til å ivareta disse hensynene.

1.5. Planområdet

Planarbeidene skal bygge på *Regional plan for kystsonen i Vestfold* (2014) og *Planprogram Kystsoneplan for Telemark* (2017). Planområdene i disse dokumentene omfatter 100-metersbeltet langs sjøen, landområdene bak som utgjør en naturlig del av kystlandskapet og de kystnære arealene i sjø. Den geografiske avgrensningen var i samsvar med virkeområdet for i de statlige planretningslinjene fra 2011.

I dette planarbeidet vil de statlige planretningslinjene fra 2021 bli lagt til grunn (se omtale av planretningslinjene i kap. 1.4). Slik virkeområdet er formulert i de reviderte planretningslinjene, er det mer åpent hvilket geografisk område de regionale kystsoneplanene skal gjelde for.

Det legges opp til at planområdene avklares i løpet av planprosessen i dialog med kommunene.

2. Hensikten med planarbeidet

Det skal utarbeides regionale kystsoneplaner for Vestfold og Telemark. I Vestfold skal eksisterende kystsoneplan revideres, mens det skal utarbeides en ny regional plan for Telemark.

Hensikten med planarbeidene er å utarbeide felles føringer for arealbruken i de kystnære områdene, både på land og i sjø og på tvers av kommunegrensene. Kystsoneplanene skal bidra til å tydeliggjøre

og utdype *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen* (2021).

Planene skal oversette nasjonale føringer for arealpolitikk i strandsonen til regionale forhold og bidra til gode helhetsløsninger og felles forståelse. Planene skal være hensiktsmessige verktøy for stat, fylkeskommune og kommunene til bruk i arealforvaltningen. De samme lover og føringer gjelder for både Vestfold og Telemark, men de to fylkene har ulike behov for avklaringer i arealforvaltningen i kystsonen. Det er derfor hensiktsmessig å utarbeide to planer der innholdet vektlegges forskjellig.

En regional plan legger rammer for utviklingen på tvers av kommunegrensene. Den skal uttrykke fylkets arealpolitikk langs kysten og peke på felles satsingsområder for fylket.

2.1. Mål for planene

Målene for kystsoneplanene vil bli diskutert i løpet av planprosessen. For å gi retning til diskusjonen foreslås følgende:

Hensikten med kystsoneplanene er å dempe nedbyggingen av kysten og trekke opp føringer for en langsiktig bærekraftig arealpolitikk og forvaltning.

Naturmangfoldet skal sikres og der det er behov, restaureres. Kystens kultur-, nærings- og rekreasjonsverdier skal utvikles til det beste for både dagens og framtidens befolkning og tilreisende.

2.2. Mål for planprosessen

Kysten har nasjonal verdi. Målet for planprosessen er felles forståelsen for utfordringene i kystsonen og felles forståelse for hva kystsoneplanene kan bidra til å løse.

3. Utfordringsbildet

Dette kapitlet beskriver utfordringene i Oslofjordregionen ned til grensen mot Agder. Kapitlet beskriver også utfordringer som ligger utenfor virkemidlene i kystsoneplanene. Det er mange initiativer som må til for å bedre situasjonen i Oslofjorden og kystsoneplaner er en av disse.

De viktigste utfordringene for fjorden og kystarealene er arealpress som skyldes utbygging, privatisering og økt bruk, forurensning fra jordbruk og avløp, økt båttrafikk og press på naturmangfoldet. I tillegg kommer endringer i klima som påvirker økosystemet og utfordrer arealforvaltningen. Kysten er et område som brukes intensivt og der befolkningstallet øker.

Kysten er en attraktiv ressurs

Det er store verdier langs kysten fra Sande til Kragerø. Godt klima gir gode vekstforhold og det har bodd folk langs kysten vår fra steinalderen. Sjøen har til alle tider gitt mange muligheter. Kontakten

med resten av Europa førte med seg utveksling av varer, ideer og folk. Fiske har vært viktig for mange, ofte drevet i kombinasjon med jordbruk, losing, sjøfart og håndverk. Det har blitt færre fiskere de siste tiårene, og antallet som har fiske som hovednæring er mer enn halvert fra 80-tallet.

Ferie, fritid og friluftsliv har lenge vært viktig i disse områdene. De seinere årene har kystens attraksjonskraft og betydning som reisemål og arena for næringsvirksomhet knyttet til turisme og opplevelsesnæring også vært sterkt økende.

Kystens strategiske beliggenhet har ført til fremvekst av byer, men også behov for beskyttelse og militære anlegg.

Her er det areal av nasjonal og regional verdi knyttet til jordbruket, natur, friluftsliv, kultur- og kystlandskap og kulturmiljøer. De rike natur- og kulturkvalitetene gjør fylket til et attraktivt sted å bo, feriere og etablere næring. Byene ligger som perler på en snor i et omland med aktivt jordbruk. Det har vært, er og kommer til å bli knyttet viktige næringer til kysten. Her er det gode muligheter for å utøve et aktivt friluftsliv. Fritidsaktiviteter som turgåing, båtliv og bading for befolkningen i kystkommunene rundt Oslofjorden er anslått å ha en årlig verdi på over 25 milliarder kroner (Menon 2019).

Naturmangfoldet er blant det rikeste i landet og kysten er av de områdene i landet med høyest naturmangfold når det gjelder variasjon i naturtyper og forekomster av truede arter og naturtyper. Naturmangfoldet har en egenverdi i tillegg til at det er en betydelig ressurs som kilde til medisiner, mat og råvarer. Naturmangfoldet har også en mer indirekte betydning for verdiskaping, identitet og som ressurs for turisme og andre næringer.

Om nasjonalparkene og de nasjonale laksefjordene

Færder nasjonalpark ligger i Færder kommune. Det marine verneområdet strekker seg fra Ormøy i nord til Færder fyr i sør. Istidene har slipt og formet landskapet til å bli noe helt spesielt i verdensmålestokk. Her er det et rikt naturmiljø med mange sjeldne arter og menneskene har satt sine spor gjennom mange tusen år. Færder nasjonalpark ligger tett inntil store, urbane områder og er et av de mest besøkte friluftslivsområdene i Norge. Også nasjonalparkens randsone byr på rike muligheter til å oppleve naturen i form av turstier, padling, bade- og fiskemuligheter.

Jomfruland nasjonalpark ligger i den ytre delen av kysten i Kragerø kommune og strekker seg fra grensa mot Risør i sør og mot Bamble i nord. Israndavsetningen, raet, som går gjennom hele nasjonalparken, har skapt spesielt gunstige vekstvilkår for så vel landplanter som marine planter. Derfor framstår Jomfruland og Stråholmen som spesielt produktive øyer, og i havet er det tilsvarende gunstige forhold for et mangfold av marint liv – et produktivt hav. Spesielt mange besøker Jomfruland, men både Stråholmen, holmene ellers og Stangnes på fastlandet har mye besøk. Hele 22 landområder i nasjonalparken er sikret for allmennheten til friluftsliv.

Det pågår et arbeid med å utrede nasjonalparkstatus på områdene rundt Mølen i Larvik kommune, som ligger midt mellom Færder og Jomfruland nasjonalparker.

Stortinget har opprettet ordningen med nasjonale laksevassdrag og laksefjorder for å gi et utvalg av de viktigste laksebestandene særlig beskyttelse. Svennerbassenget er definert som en nasjonal laksefjord. Laksebestandene som omfattes av ordningen skal beskyttes mot inngrep og aktiviteter i vassdragene, og i de nærliggende fjord- og kystområdene.

Tilstanden for livet i Oslofjorden er svært alvorlig

Det står dårlig til med miljøet i Oslofjorden, og allmennhetens tilgang til strandsonen reduseres stadig, jf. *Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv* (2021). Virkeområdet for tiltaksplanen går til grensen mot Agder. Torskebestanden er på et historisk lavt nivå og er på tilbakegang. Hummeren er sårbar og utsatt for høy beskatning. Tareskog og ålegrasenger der fisk og annet liv vokser opp er på tilbakegang. Mange steder er oksygenivået i bunnvannet så lavt at alt liv dør og miljøgifter gjør at fisk og skalldyr i deler av fjorden ikke bør spises. Marin forsøpling og mikroplast er et alvorlig miljøproblem og forsøpling forringer verdien av naturopplevelsen fjorden kan gi. Klimaendringene forsterker den negative utviklingen. Sett i sammenheng med alle de andre miljøutfordringene i fjorden, er situasjonen for hele økosystemet alvorlig. Det vil ta lang tid å gjenopprette god tilstand for flere deler av det biologiske mangfoldet.

Presset på arealene i kystsonen er stort

Kysten har trolig de mest verdifulle arealene som kystkommunene forvalter. Den representerer en attraktivitet som er sjelden vare. Det er kystlandskapet, naturen og sjøen som er den attraktive varen. Når disse områdene bygges ned, forsvinner dette og kvaliteten blir gradvis forringet.

Kysten brukes intensivt og befolkningen øker. Det bor 1,6 millioner mennesker langs Oslofjorden. Det er forventet en befolkningsøkning til 2 millioner mennesker i Oslofjordområdet i 2050. Presset på både fjorden og strandområdene vil øke som et resultat av dette. Ifølge Det internasjonale Naturpanelets (IPBES) første globale rapport om naturens tilstand er endring i arealbruk den største trusselen mot naturmangfoldet.

Vestfold og Telemark har over 422 000 innbyggere. 85% av befolkningen i fylket bor i kystkommunene. I 2020 var det 362 000 personer bosatt i kystkommunene (SSB).

Siden 60-tallet har kysten langs Vestfold og Telemark hatt et spesielt vern mot nedbygging, men fremdeles foregår det byggeaktivitet og privatisering. Halvparten av 100-metersbeltet er påvirket av tekniske inngrep (Kilde: Kommuneplaner). De siste 20 årene er det bygget 5 500 nye bygg i 100-metersbeltet langs sjøen. Nær 90% av disse er boliger, fritidsboliger og garasjer, 4% er industri og lager og 1% er knyttet til fiskeri og landbruk. Denne byggeaktiviteten skyldes både nye bygg, men også riving og gjenoppbygging, modernisering og bygging i tråd med gjeldende planer.

Tilgjengelig areal i 100-metersbeltet i fylket er redusert med nær 3,2 km² på 20 år. Ses hele kystlinjen under ett og både øyer og fastland tas med, er ca. 50% av arealet i 100-meters beltet i strandsonen tilgjengelig for allmennheten.

Det er mange som kan ønske seg en eiendom eller en hytte ved sjøen. Det er et begrenset tilbud og den høye etterspørselen gir høye priser. Vestfold hadde de høyeste prisene for hytter i 100-meters beltet fulgt av Akershus og Telemark i perioden 2013-2016 (SSB-Høge hyttepriser i 100-metersbeltet langs kysten). Færder og Kragerø har i alle årene fra 2017 hatt de høyeste hytteprisene i fylket (SSB 11694).

I tillegg til byggearbeider fører opparbeiding av utearealer med hager, plener, bilveier, gjerder, sandstrender og teknisk infrastruktur til at naturmangfoldet reduseres og arealene privatiseres. Denne utviklingen reduserer naturmangfoldet og i praksis allemannsretten. På den andre siden er det lett å ha forståelse for grunneiere som ønsker å utvikle eiendommene sine. Det er sannsynlig at de som kjøper kostbare fritidseiendommer langs sjøen, ønsker eksklusiv tilgang til eiendommen og frihet til å forme den etter eget ønske. Det kan være liten forståelse for den motbøren de møter i det offentlige. For 100-metersbeltet er av nasjonal verdi. I denne sonen er det hensynet til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser som skal veie tyngst og unødig bygging og privatisering skal unngås.

4. Evaluering av Regional plan for kystsonen i Vestfold (2014)

Den regionale kystsoneplanen for Vestfold skal bygge på erfaringene fra *Regional plan for kystsonen i Vestfold* fra 2014. Hensikten med planen fra 2014 var blant annet å dempe nedbyggingen av Vestfold-kysten og trekke opp føringer for en langsiktig bærekraftig arealpolitikk. Videre var det et mål om å få til en mer helhetlig og lik praktisering av regelverket. Det var en forventning om at kommunene skulle innarbeide føringene i kommuneplanene sine.

Fylkeskommunen har evaluert planen og kommer til å bruke erfaringene fra denne til å lage en ny, bedre plan enn den som foreligger.

5. Kunnskapsgrunnlag

God kunnskap om verdiene og ressursene langs kysten er en forutsetning for å kunne forvalte arealene på en bærekraftig måte. De valgene, avveiningene og kompromissene som planarbeidet fører til, skal være tuftet på fakta. Kunnskapsgrunnlaget vil gi politikerne mulighet til å utmeisle en arealpolitikk og forvaltningspraksis for fremtidig vern og bruk av kysten.

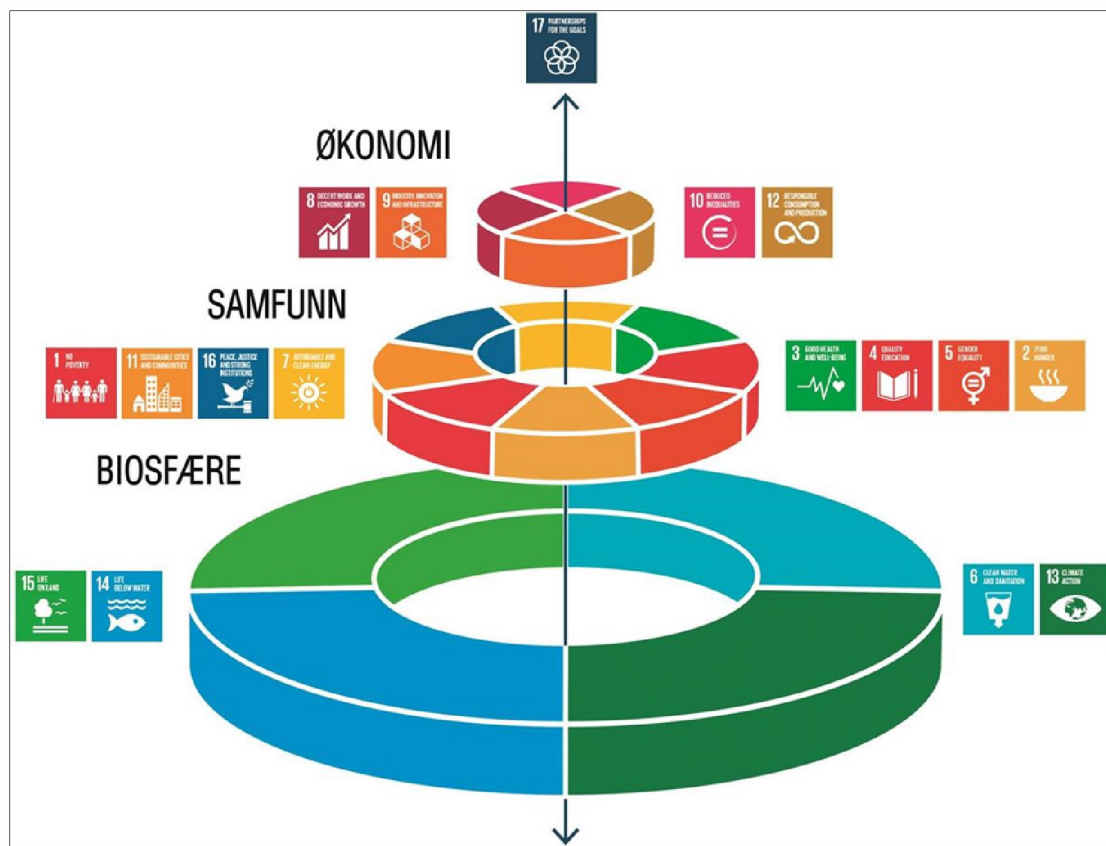
Arbeidet med et statistisk kunnskapsgrunnlag som utgangspunkt for de vurderingene som skal gjøres i planarbeidet, er i slutfasen. Kunnskapsgrunnlaget er en sammenfatning av den faglige kunnskapen vi har om kystsonen i fylket, som blant annet naturverdier, kulturminnelokaliteter, bruk av strandsonen, antatt tilgjengelighet i strandsonen, utvikling i dispensasjonspraksis og i hyttepriser og lignende geografiske og tallfestede fakta. Det er viktig å understreke at mer subjektiv kunnskap, erfaringer, historikk knyttet til arealplanlegging og politikk og lignende temaer ikke er omtalt i dette kunnskapsgrunnlaget.

Kunnskapsgrunnlaget inneholder data som både denne og de to nye fylkeskommunene trenger for å følge med på utviklingen i kystområdene på land og i sjø og som kommunene kan bruke i sin planlegging.

6. Oppfølging av FNs bærekraftmål

Arbeidet skal forankres i FNs bærekraftmål. FN har vedtatt 17 bærekraftmål for perioden fram mot 2030. Bærekraftmålene skal ligge til grunn for fylkeskommunens og kommunenes planlegging, jf. *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (2019-2023)*.

Det mest grunnleggende som må ivaretas i all planlegging er ivaretagelse av livet på land (FN15), livet i vann (FN14), rent vann (FN6) og stoppe klimaendringene (FN13). Dette understreker betydningen av naturgrunnlaget og kan illustreres slik som i modellen under som viser hvordan bærekraftmålene er gruppert i sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

Selv om alle målene er viktige er det særlig relevant å konkretisere mål, strategier og tiltak innenfor følgende bærekraftsmål:

10 Mindre ulikhet - friluftsliv og allmennhetens tilgang til de attraktive områdene langs kysten og sjøen er viktig i et folkehelseperspektiv.

11 Bærekraftige byer og samfunn – kystkulturstedene, kortreist friluftsliv med tilgang til kystareal og sjøen i byene.

12 Ansvarlig forbruk og produksjon – bærekraftig turisme og transport

13 Stopp klimaendringene – samordne areal og transport, grønn transport

14 Livet i havet- skaffe oversikt over viktige naturverdier for å ta vare på det biologiske mangfoldet i arealplanleggingen.

15 Livet på land- skaffe oversikt over viktige naturverdier for å ta vare på det biologiske mangfoldet i arealplanleggingen.

17 Samarbeid for å nå målene- samarbeide med offentlige etater og organisasjoner.

7. Grensesnitt og oppfølging av andre planer

[*Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv*](#) fra 2021 (*tiltaksplanen*) peker på hvor viktig det er å legge til rette for at Oslofjorden skal få god miljøtilstand og være attraktiv for friluftslivet slik at enda flere får gode opplevelser knyttet til fjorden. Målet med tiltaksplanen er at fjorden skal oppnå god miljøtilstand og at viktige naturverdier skal restaureres, at et aktivt friluftsliv skal fremmes og at naturmangfoldet i fjorden ivaretas. Å nå målene forutsetter et godt samarbeid på tvers av forvaltningsnivåer og med andre interessenter. Kommunene, fylkeskommunen og statsforvalteren er pekt på som medansvarlig for flere av tiltakene i tiltaksplanen. Det er viktig at kystkommunene rundt Oslofjorden slutter seg til og følger opp innsatsområder og tiltak som fagmyndighetene her har anbefalt.

Mange av tiltakene som regjeringen foreslår i *tiltaksplanen* sammenfaller med tiltakene i *Regional plan for vannforvaltning 2022-2027 for Vestfold og Telemark vannregion*. Målet med den regionale planen for vannforvaltning er å oppnå god miljøtilstand i alle vannforekomster innen 2027. Fylkeskommunen deltar i forskningsprosjektet [MAREA](#). MAREA har ambisjoner om å bli en sentral kunnskapsleverandør i gjennomføringen av *tiltaksplanen*.

Andre tiltak i *tiltaksplanen* er knyttet til friluftsliv og arealbruk i 100-metersbeltet langs sjøen, arealbruk i sjø, kulturminner og kulturmiljø, sjøfugl og fiskebestander, jf. s. 9 i *tiltaksplanen*.

I de regionale kystsoneplanene er fokuset arealplanlegging etter plan- og bygningsloven.

De andre tiltakene i *tiltaksplanen* må håndteres i andre planer og prosesser.

8. Temaer i kystsoneplanene

God ressursforvaltning står sentralt i en langsiktig og bærekraftig arealforvaltning.

Langs kysten er det mange kryssende interesser som krever areal. Store områder er nedbygd og det er brukerkonflikter til lands og til vanns. Det er behov for helhet og langsiktighet i planleggingen av sjø- og landarealene og det er mange viktige interesser som det må tas hensyn til. Under følger temaer som vil bli belyst i planarbeidet.

8.1. Kystlandskapet

Både 100-metersbeltet og landområdene bak er viktige deler i et helhetlig kystlandskap. Mye av det attraktive ved kysten finnes her: kulturmiljøer, bosettinger, byer og tettsteder, næring, jordbrukets

kulturlandskap, natur og geologiske forekomster, friluftsområder mm. Vi skal se på hvordan disse arealene bidrar til å øke attraktivitet i 100-metersbeltet, og sikre tilgangen til 100-meters beltet fra disse arealene via kyststier, andre stier, grønnstruktur (grønne vegetasjonssoner), veier, parkering mm. Sammenhengene og kvalitetene skal beskrives. Det skal gjøres rede for utviklingsmulighetene og forholdet mellom bruk og vern. Dette vil bli brukt som del av vurderingsgrunnlaget når endelig planområdet skal fastsettes. Hvilket kystavsnitt skal planen omfatte, hvorfor og hva vil det innebære?

Dette skal vi gjøre:

- ✓ Analysere kystlandskapet.
- ✓ Beskrive de regionale interessene som er i kystlandskapet.
- ✓ Avgrense planområdet.
- ✓ Utforme retningslinjer.
- ✓ Supplere der det mangler tilstrekkelig kunnskap.

Forvaltningssoner

Langs kysten er det ulike behov, muligheter samt ulike verne- og brukerinteresser. I 100-metersbeltet langs sjøen er det byggeforbud dersom ikke annet følger av kommuneplanen, mens det på arealene bakenfor kan tillates noe utvikling. I områder langs kysten der det skal skje vekst og utvikling som i byene og stedene er det naturlig at det er enklere å få til utvikling og det er behov for andre grep og virkemidler enn i områder der det er den urørte naturen som er det attraktive.

Det finnes flere måter å dele inn kystarealene på: I *Regional plan for kystsonen i Vestfold* fra 2014 er de geografiske områdene inndelt i ulike forvaltningssoner med tilhørende retningslinjer. I kommuneplanen til Bamble er kysten inndelt i bebygde arealer, næringsarealer og åpne områder.

Dette skal vi gjøre:

- ✓ Inndelegge kysten i ulike geografiske soner.
- ✓ Utarbeide retningslinjer for de ulike geografiske sonene.

8.2. Natur, miljø og klima

Hensynet til natur er en av interessene som det skal tas særlig hensyn til i 100-meters beltet, jf. SPR. Det er en forventning om at kommunene balanserer dette hensynet opp mot andre interesser i planleggingen.

Naturmangfoldet langs Oslofjorden er blant det rikeste i Norge, men mange arter og forekomster står i fare for å bli utryddet. Å ta vare på og restaurere naturgrunnlaget er en sentral del av kystsoneforvaltningen, både på land og i sjø. Vi må vite hvor det viktigste biologiske mangfoldet er.

Det er mange instanser som sitter med kunnskap og kompetanse. Statsforvalteren har et særlig ansvar for å ha oversikt over naturverdier og truede forekomster og arter og for å gi faglige innspill til

kommunenes planlegging. Kommunene har en viktig rolle i å påse at det er tatt tilstrekkelig hensyn til naturgrunnlaget i planleggingen. Som del av planprosessen vil det bli drøftet hva vi kan gjøre for å ta vare på og restaurere naturen.

Fylkeskommunen skal bli arealnøytral innen 2030, utarbeidelse av arealregnskap er viktig for å nå dette målet. Hensikten med arealregnskapet er å kartlegge naturverdiene i fylket, hva vi bygger ned og hva vi skal ta vare på, jf. fylkeskommunens Budsjett- og økonomiplan for 2022 – 2025.

Endringer i klimaet påvirker det biologiske mangfoldet på land og i vann, noe som utfordrer arealforvaltningen. Som del av planarbeidet vil det bli vurdert hvilke grep som bør tas for å møte kravene når det gjelder å tilpasse seg klimaendringene, drive en forsvarlig og sikker arealforvaltning og unngå aktiviteter som bidrar ytterligere til å forverre situasjonen i fjorden.

Dette skal vi gjøre:

- ✓ Sammenstille tilgjengelig kunnskap om viktige naturkvaliteter langs kysten og så vurdere behovet for å supplere det materialet som allerede finnes.
- ✓ Utforme retningslinjer for en sikker og forsvarlig arealforvaltning som tar hensyn til klimaendringer og bidrar til en forbedret situasjon for fjorden.
- ✓ Vurdere restaureringsprosjekt som del av handlingsprogrammet.

Arbeidet vil støtte oppunder FNs bærekraftsmål 14 Livet i havet og 15 Livet på land.

8.3. Friluftsliv

Hensynet til friluftsliv er en av interessene som det skal tas særlig hensyn til i 100-meters beltet langs sjøen. Det er en forventning om at kommunene balanserer dette hensynet opp mot andre interesser i planleggingen, jf. SPR.

Muligheten til å drive friluftsliv langs kysten er en av Vestfold og Telemarks største ressurser. Om sommeren er det et yrende liv på og ved fjorden. På godværsdager er det trangt om plassen på de mest populære utfartsstedene langs kysten. SSB tall viser at tilgangen til kysten og fjorden for allmennheten reduseres år for år. Kun en tredjedel av 100-meters beltet langs Oslofjorden er tilgjengelig for allmennheten. Utviklingen går i feil retning. Det er viktig å finne en fornuftig balanse mellom allmennhetens tilgang til arealene og behovet for å ta vare på naturmangfoldet.

Det er knyttet friluftsinnteresser til både 100-metersbeltet og til arealene bak 100- meters beltet. Det er naturlig at arealforvaltningen av disse områdene ses i sammenheng både for å sikre tilgangen til sjø og kyst og for å ta vare på mulighetene for å drive et aktivt friluftsliv. Framover er det avgjørende å hindre ytterligere nedbygging og samtidig øke tilgangen til arealene.

Som del av planprosessen vil det være fokus på hvordan sikre og øke tilgangen til sjø og kyst og hvordan fylkeskommunen kan bistå kommunene i arbeidet. Aktivt friluftsliv og opplevelser i kystlandskapet er helsefremmende kvaliteter som i størst mulig grad skal være tilgjengelig og tilrettelagt for alle.

Dette skal vi se på:

- ✓ Hvordan sikre og øke tilgangen til sjø og kyst samtidig som naturmangfoldet bevares.
- ✓ Hva slags retningslinjer som kan være aktuelle.
- ✓ Bistå kommunene i arbeidet med å fjerne sjikanøs stengsler.

Arbeidet vil støtte oppunder FNs bærekraftsmål nr. 10 Mindre ulikhet.

8.4. Kulturminner og kulturmiljø

Kulturmiljøet er en av interessene som det skal tas særlig hensyn til i 100-meters beltet. Det er en forventning om at kommunene balanserer dette hensynet opp mot andre interesser i planleggingen, jf. SPR.

Summen av historien og de naturgitte forholdene er det vi i dag oppfatter som vår kyst og kystkultur. Identiteten er sterkt knyttet til historien og kulturmiljøer og det er viktig å bevare historiske steder for fremtidige generasjoner. Viktige kulturmiljø langs kysten er knyttet til både nyere og eldre historie.

Historiske tettsteder er i dag attraktive både som bosteder og feriesteder. Mange gamle uthavner er populære bo- og feriesteder. Å legge til rette for en utvikling som viser respekt for lokal byggeskikk og sedvane er sentralt. Kulturminnene i kystsonen er viktige for opplevelses- og bruksverdier, og virker helsefremmende ved å skape sammenheng og mening.

Dette skal vi gjøre:

- ✓ Kartlegge nasjonalt og regionalt viktige kulturmiljø for de deler av fylket der dette ikke er gjort.
- ✓ Utforme retningslinjer for å ivareta kulturminner og kulturmiljø.
- ✓ Som del av et handlingsprogram:
  - Utarbeide prinsipper for hvordan bebyggelse kan innpasses i kulturmiljøene.
  - Definere et prosjekt som ser nærmere på hvilken betydning de unike stedene og deres historie har i et samfunnsnyttig perspektiv.

Arbeidet vil støtte oppunder FNs bærekraftsmål nr. 11 Bærekraftige byer og samfunn.

8.5. Byer og steder

Byene og stedene har en viktig rolle i kystkultursammenheng, både som bosted og for turister og andre tilreisende som bruker kysten. Å styrke byene med flere aktiviteter og tilbud er viktig for å trekke til seg turister og fastboende. Både tilgangen og tilretteleggingen for bruk av kyst og sjø i byene, stedene og tettstedene vil bidra til å øke attraktiviteten. For områder i 100-metersbeltet som har

etablert bebyggelse, kan kommunen fastsette byggegrense i kommuneplanen, jf. *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen lang sjøen* fra 2021.

Ifølge SPR bør utbygging konsentreres til etablerte byggeområder. Arealer til bolig-, sentrum- og næringsutvikling bør prioriteres foran arealer til fritidsboliger.

I 2020 var det 9 689 fritidsbygg innenfor 100-metersbeltet langs kysten, jf. rapporten *Fritidsbebyggelse i Vestfold og Telemark (2021)*. I byggeområdene er det innenfor visse grenser tillatt å godkjenne byggetiltak, mens i LNF områdene er bygging ikke tillatt og man er avhengig av dispensasjon. Kystsoneplanen for Vestfold har tydelige føringer for størrelser og lokalisering av fritidsbebyggelse.

Fylkeskommunen vil delta i forskningsprosjektet SECPLAN der ambisjonen blant annet er å utvikle planleggingsstrategier for bærekraftig bygging av fritidsboliger. Resultatene fra arbeidet kan brukes i planarbeidet.

Dette skal vi gjøre:

- ✓ Foreslå retningslinjer som kan bidra til å sikre tilgangen til kysten og sjøen i byene og tettstedene.
- ✓ Oppdatere og forbedre veileder om byggegrenser.
- ✓ Drøfte eksisterende og ny fritidsbebyggelse for å se om vi kommer fram til felles føringer og retningslinjer.
- ✓ Undersøke hvordan vi kan bistå kommunene i å redusere behovet for bruk av dispensasjoner i strandsonen.

8.6. Næring

Kysten er attraktiv i reiselivssammenheng. Vakkert kystlandskap og et rent marint miljø er viktige forutsetninger for å utvikle attraktive reiselivsprodukter. Turistnæringen er viktig for å opprettholde og utvikle arbeidsplasser i fylket. Det må gis rom for en videre utvikling av både turisme og reiselivsnæringen og for andre type næringer som industri, landbruk og fiskeri som er avhengig av å ligge ved kysten.

En planmessig og bærekraftig utvikling må legges til grunn, samtidig som næringslivets behov blir ivarettatt. Ved lokalisering av næringsområder bør de næringer vektlegges som bidrar til økt lokal verdiskaping og som har behov for tilgang til sjøen. Utvikling av eksisterende næringsområder bør prioriteres foran nyetableringer. Når tradisjonelle næringer legges ned, bør arealer sikres for framtiden og vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv.

Dette skal vi se på:

- ✓ I følge Hurdalsplattformen av 14.10.2021 skal ansvaret for statlige fiskerihavner tilbakeføres til staten.
- ✓ Se på praksis rundt transformasjon av gammel industri og endring av arealformål langs strandsonen.

Arbeidet vil støtte oppunder FNs bærekraftsmål nr. 11 Bærekraftige byer og samfunn og 12 Ansvarlig forbruk og produksjon.

8.7. Infrastruktur og miljøvennlig transport

Sammenhengen mellom arealbruk og transportbehov er stor. Et av hovedmålene for transport utviklingen i fylket er å redusere de negative virkningene fra transporten. Utfordringen ligger i å skape et sikkert og effektivt transportsystem, samtidig som personbiltrafikken ikke øker. Da må kollektiv, sykkel og gange gjøres mer attraktivt.

Langs hele kysten ligger det attraktive områder for både rekreasjon, næring, friluftsliv mm. En ambisjon kan være å legge til rette slik at disse kan nås med sykkel, gange og kollektiv. Tilgjengeligheten til slike områder i nærmiljøer der folk bor vil være med på å begrense transportbehovet.

Fylkeskommunen har fått et nytt ansvar for ferjeleiene/kaiene, og utarbeider en egen ferjestrategi.

Dette skal vi gjøre:

- ✓ Se på tilgjengeligheten til store utfartssteder.
- ✓ Se på skjæringspunkter mellom ferjestrategi og de regionale kystsoneplanene.

Arbeidet vil støtte oppunder FNs bærekraftsmål 9 Industri, innovasjon og infrastruktur, 11 Bærekraftig byer og samfunn og 13 Stoppe klimaendringene.

8.8. Sjøarealene

Utbygging og arealbruk i sjø er et tema som vil bli belyst. Det er knyttet mange ulike brukerinteresser til sjøarealene og få av kommunene har utarbeidet planer for de «blå flatene».

Det er press på sjøarealene langs kysten og mange ulike interesser som skal ivaretas. Sjøen er attraktiv både for å fiske, padle, svømme og bade, men også for å kjøre båt og vannscooter. Det er ønsker om utvidelse og oppføring av private brygger, småbåtanlegg og behov for andre ankringsmuligheter. Fiskefelt og gyteområder må sikres mot konkurrerende bruk og forringelse, samtidig som det i de samme områdene kan være ønsker om å etablere kunstige sandstrender eller andre tiltak som fører til mudring, dumping og utfylling.

For å klare å balansere alle de ulike hensynene og ta vare på viktige interesser er det viktig med god planlegging av sjøarealene. I 2020 utarbeidet KMD en veileder for planlegging i sjøområdene. Veilederen skal bidra til å forenkle planleggingen av sjøarealene.

Båtplasser og småbåthavner er et viktig servicetilbud for båtfolk. Det antas at det er stort behov for både faste båtplasser og gjesteplasser.

Dette skal vi gjøre:

- ✓ Se på hvordan arbeidet kan bidra og støtte oppunder kommunens planlegging av sjøarealene.
- ✓ Utarbeide prinsipper og retningslinjer for private brygger og småbåthavner.

Arbeidet vil støtte oppunder FNs bærekraftmål nr. 14 Livet i havet.

8.9. Handlingsprogram

Som en del av planene skal det utarbeides handlingsprogram med tiltak og prosjekter som skal bidra til gjennomføring av planene.

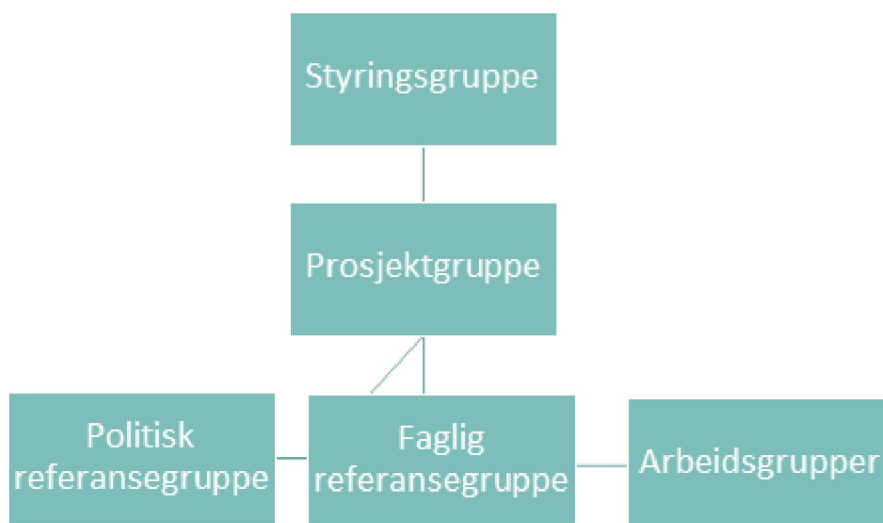
9. Gjennomføring av planprosessene

Det legges til rette for en mest mulig samkjøring av de to planprosessene.

9.1. Organisering

Langs kysten er det mange hensyn og interesser som må avveies og som skal finne sin løsning. Plan- og bygningsloven §8-3 slår fast at statlige organer og kommuner har rett og plikt til å delta i planleggingen «når den berører deres virkeområde eller egne planer og vedtak».

Organisering av arbeidet:

Organiseringen skal være effektiv og hensiktsmessig og samtidig sikre god nok involvering fra de berørte.

Styringsgruppe: Plansjefer i kystkommunene (den i kommunen som har ansvaret for kommuneplanens arealdel), statsforvalteren (direktør for miljøavdelingen), plansjefen i fylkeskommunen. Plansjefen i fylkeskommunen leder styringsgruppen. Styringsgruppen inviteres til 2 eller 3 møter i planperioden.

Prosjektgruppe: Administrative representanter fra kystkommunene som arbeider med plansaker og byggesaker, statsforvalter og prosjektleder fra fylkeskommunen. Prosjektleder i fylkeskommunen leder prosjektgruppen og møtefrekvensen er et møte annenhver måned.

Politisk referansegruppe: Den politiske referansegruppen bør bestå av medlemmer fra både (posisjon og opposisjon) høyre- sentrum- og venstresiden av politikken slik at den fungerer som en robust forankring for framtiden.

Politiske ledere og en opposisjonspolitiker fra hver kommune for areal og plansaker i kommunene og hovedutvalg for klima areal og plan (HKAP) i fylkeskommunen inviteres. I tillegg inviteres to representanter fra hver kommunes ungdomsråd, sammen med en representant fra fylkeskommunalt eldreråd, fylkeskommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse og Vestfold og Telemark ungdomsråd. Leder for HKAP leder møtene.

Politisk referansegruppe inviteres til 3 møter i planperioden.

Faglig referansegruppe: Sentrale fagpersoner i kommunene, regional stat, næringsorganisasjoner og interesseorganisasjoner.

- ✓ Offentlig administrasjon: Kommunene (havnesjefer, kultur, friluftsliv, næring, folkehelse mfl.), Fiskeridirektoratet, Kystverket, Mattilsynet, NVE, KS.
- ✓ Næringsrepresentanter: NHO, Bondelaget, Virke, LO, Vestfold fiskerlag, Telemark fiskerlag.
- ✓ Interesseorganisasjoner: Oslofjordens friluftsråd, Grenland friluftsråd, Forum for natur og friluftsliv (FNF), Norsk bonde- og småbrukarlag. Jomfruland nasjonalpark, Færder nasjonalpark, Fortidsminneforeningen, Naturvernforbundet, Gea Norvegica Geopark.
- ✓ Ungdomsorganisasjonene: 4H, DNT Ung, Norges speiderforbud, Norges KFUK-KFUM speiderne og Natur og Ungdom.

Den faglige referansegruppen vil som et minimum bli invitert til fellesarrangementer og til å gi uttalelser til planprogram og plandokument. Utover dette kan det være aktuelt å invitere til særmøter.

Arbeidsgrupper: Det kan være aktuelt å opprette faglige arbeidsgrupper.

Medlemmer i prosjektgruppa leder arbeidsgruppene. Aktuelle arbeidsgrupper:

1. Utarbeide forslag til forvaltningssoner og retningslinjer til den regionale planen.
2. Utarbeide forslag til handlingsprogram.
3. Revidere veileder for byggegrenser. Bistå kommuner som ønsker å innarbeide byggegrenser i kommuneplanens arealdel.

I gruppene og planprosessen som helhet vil det legges til rette for medvirkningsprosesser som sikrer bredde i innspill og god dialog i utarbeidelsen av planforslaget.

9.2. Politisk behandling

Kommunale vedtak gjøres i forbindelse med høringen av planprogram og høring av forslag til regional plan. Kommunene kan be om særskilte orienteringer om planarbeidene i løpet av planprosessen dersom de ønsker det.

Det fylkeskommunale hovedutvalget for klima areal og plan (HKAP) er fagutvalg for planarbeidet. HKAP blir holdt orientert om planarbeidet underveis i planprosessen. HKAP behandler forslag til planprogram og innstiller overfor fylkestinget. Fylkeskommunalt eldreråd, fylkeskommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse, de nye hovedutvalgene, Hovedutvalg Vestfold og Hovedutvalg Telemark og Vestfold og Telemark ungdomsråd får planprogrammet til orientering.

Det er de nye fylkene som i framtiden legger plandokumentene ut høring og fatter de endelige planvedtakene.

9.3. Medvirkning

Det vil bli arrangert nettseminarer, konferanser og møter med politikere og administrasjon i kommunene, med statsetater og organisasjoner.

Medvirkning i planleggingen blir gjennomført i tråd med plan- og bygningslovens kapittel 5.

10. Formelle rammer

Det er en rekke internasjonale, nasjonale og regionale mål og føringer som vil bli lagt til grunn for utarbeidelsen av kystsoneplanene.

10.1. Plan- og bygningsloven

Plan- og bygningsloven legger de rettslige rammene for planarbeidet. I § 8-1 heter det:

«Regional planmyndighet skal utarbeide regionale planer for de spørsmål som er fastsatt i den regionale planstrategien».

For regionale planer skal det utarbeides et planprogram som beskriver innhold, prosess, medvirkning og organisering av arbeidet, §4-1 i plan- og bygningsloven. Hensikten med planprogrammet er å forberede aktuelle parter på den planprosessen som skal i gang. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn normalt samtidig med varsling av planoppstart. Vestfold og Telemark fylkeskommune som regional planmyndighet, fastsetter det endelige planprogrammet.

En paragraf som vil stå sentralt i arbeidet med å utforme de regionale kystsoneplanene er § 1-8 Forbud mot tiltak mv. langs sjø og vassdrag:

I 100-metersbeltet langs sjøen og langs vassdrag skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser.

Andre tiltak etter [§ 1-6](#) første ledd enn fasadeendringer kan ikke settes i verk nærmere sjøen enn 100 meter fra strandlinjen målt i horisontalplanet ved alminnelig høyvann. Dette er likevel ikke til hinder for fradeling ved innløsning av bebyggd festetomt etter tomtefestelova.

Forbudet etter andre ledd gjelder så langt ikke annen byggegrense er fastsatt i kommuneplanens arealdel eller reguleringsplan, jf. [§§ 11-9](#) nr. 5 og [12-7](#) nr. 2.

Forbudet etter andre ledd gjelder ikke der kommunen i kommuneplanens arealdel har tillatt oppføring av nødvendige bygninger, mindre anlegg og opplag som skal tjene til landbruk, reindrift, fiske, akvakultur eller ferdsel til sjøs, jf. [§ 11-11](#) nr. 4.

For områder langs vassdrag som har betydning for natur-, kulturmiljø- og friluftsjnteresser, eller for vassdragets kapasitet, skal kommunen i kommuneplanens arealdel etter [§ 11-11](#) nr. 5 vurdere å fastsette grense på inntil 100 meter der bestemte angitte tiltak mv. ikke skal være tillatt.

10.2. Statlige rammer og forventninger

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2021)

Planretningslinjene utdyper loven og gir statlige føringer for kommunene og fylkeskommunens planlegging og saksbehandling.

Retningslinjene gjelder for landarealene i 100-metersbeltet langs sjøen, men planleggingen bør skje helhetlig slik at det blir god sammenheng mellom arealbruken i 100-metersbeltet, i sjøen og på landområdene bak 100-metersbeltet, jf. kap.2 Virkeområde.

Formålet med planretningslinjene er å tydeliggjøre nasjonal arealpolitikk og sikre nasjonale og regionale interesser i 100-metersbeltet langs sjøen. Strandsoneforvaltningen skal bidra til en bærekraftig utvikling i tråd med FNs bærekraftsmål. Planretningslinjene skal bidra til at det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser i strandsonen og at unødvendig bygging langs sjøen unngås.

Nasjonale forventninger. I nasjonale forventninger for 2019 – 2023, legger regjeringen vekt på at nasjonen står overfor fire store utfordringer: Å skape et bærekraftig velferdssamfunn. Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning. Å skape et sosialt bærekraftig samfunn. Å skape et trygt samfunn for alle.

Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv (2021) utarbeidet av Klima- og miljødepartementet. Målet med tiltaksplanen er at fjorden skal oppnå god miljøtilstand og at viktige naturverdier skal restaureres, at et aktivt friluftsliv skal fremmes og at naturmangfoldet i fjorden ivaretas.

10.3. Andre relevante lover

Listen over lover er ikke uttømmende.

- ✓ Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) fra 2009
- ✓ Lov om friluftslivet (friluftsloven) fra 1957
- ✓ Lov om kulturminner (kulturminneloven) Kulturminneloven fra 1978

10.4. Regionale føringer

Listen over regionale føringer er ikke uttømmende.

- ✓ *Regional planstrategi 2020-2024. Å utvikle Vestfold og Telemark*
- ✓ *Regional plan for vannforvaltning 2022-2027*
- ✓ *Regional plan for bærekraftig arealpolitikk for Vestfold (2019)*
- ✓ *Regional plan for areal og transportplanlegging i Telemark (2015)*
- ✓ *Regional plan for samordna areal og transport i Grenland 2014 – 2025*
- ✓ *Regional plan for kystsonen i Vestfold (2014)*
- ✓ *Planprogram Kystsoneplan for Telemark (2017)*

10.5.   Konsekvensutredning

Plan- og bygningsloven §4-2 slår fast at det i planbeskrivelsen til regionale planer som legger rammer for framtidig utbygging, skal gis en særskilt vurdering og beskrivelse – en konsekvensutredning av planens virkninger for miljø og samfunn.

Dersom det i løpet av planprosessen foreslås endringer av betydning for rammene for framtidig utbygging, må det gjennomføres en konsekvensutredning.

